

Ikt. sz.: FFB-41/8-5/2020.

FFB-2/2020. sz. ülés
(FFB-28/2018-2022. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Fenntartható fejlődés bizottságának**
2020. március 3-án, kedden 9 óra 04 perckor
az Országgyűlés Irodaháza V. emelet 532. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Elnöki bevezető</i>	5
<i>A határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>A napelem adó eltörléséről szóló T/8830. számú törvényjavaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)</i>	5
<i>A napelemeket érintő elosztói teljesítménydíj eltörléséről szóló H/8923. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)</i>	5
<i>A napelemet terhelő termékdíj eltörléséről szóló T/9254. számú törvényjavaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)</i>	5
<i>Nunkovics Tibor kiegészítése</i>	6
<i>Hozzászólások</i>	6
<i>Határozathozatalok</i>	10
<i>A klímaügyi és fenntarthatósági csúcsmisztérium felállításáról szóló H/8873. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)</i>	10
<i>Schmuck Erzsébet kiegészítése</i>	10
<i>Hozzászólások</i>	11
<i>Határozathozatal</i>	15
<i>Egyebek</i>	15
<i>Az ülés berekesztése</i>	16

Napirendi javaslat

1. A légszennyezettség esetén elrendelt füstköd-riadó terv (szmogriadó) szigorításával összefüggő intézkedésekről szóló határozati javaslat (H/9247. szám)
(Szabó Tímea (Párbeszéd) képviselő önálló indítványa)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
2. A napelem adó eltörléséről szóló törvényjavaslat (T/8830. szám)
(Tordai Bence (Párbeszéd) képviselő önálló indítványa)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
3. A napelemeket érintő elosztói teljesítménydíj eltörléséről szóló határozati javaslat (H/8923. szám)
(Tordai Bence (Párbeszéd) képviselő önálló indítványa)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
4. A napelemet terhelő termékdíj eltörléséről szóló törvényjavaslat (T/9254. szám) (Nunkovics Tibor (Jobbik) képviselő önálló indítványa)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
5. A klímaügyi- és fenntarthatósági csúcsminisztérium felállításáról szóló határozati javaslat (H/8873. szám)
(Schmuck Erzsébet, Csárdi Antal, Demeter Márta, Dr. Keresztes László Lóránt, Hohn Krisztina és Ungár Péter (LMP) képviselők önálló indítványa)

(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
6. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Schmuck Erzsébet** (LMP), a bizottság elnöke
Bencsik János (Fidesz), a bizottság alelnöke

Dr. Turi-Kovács Béla (Fidesz), a bizottság alelnöke
Nunkovics Tibor (Jobbik), a bizottság alelnöke
Koncz Ferenc (Fidesz)
Varga Gábor (Fidesz)
Szászfalvi László (KDNP)
Hajdu László (DK)

Helyettesítési megbízást adott

Böröcz László (Fidesz) Bencsik Jánosnak (Fidesz)
Simonka György (Fidesz) Varga Gábornak (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Hatvani Szabolcs bizottsági munkatárs

(Az ülés kezdetének időpontja: 9 óra 04 perc)

Elnöki bevezető

SCHMUCK ERZSÉBET (LMP), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Köszöntök mindenkit. A Fenntartható fejlődés bizottsága 2020. évi március 3-ai ülését megnyitom. Köszöntöm a bizottság megjelent tagjait, vendégeinket, illetve az ülésre érkezett hallgatóságot.

A határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

Megállapítom, hogy a bizottság határozatképes. Böröcz László képviselőtársunkat Bencsik János alelnök úr helyettesíti, Simonka Györgyöt pedig Varga Gábor képviselő úr.

A mai ülésünk napirendi javaslatát előzetesen megküldtük a bizottság tagjainak. Ehhez képest Szabó Timea képviselő asszony a házszabály 58. § (3) bekezdése alapján az 1. napirendi pont tekintetében előterjesztőként kérte a tárgysorozatba-vételi döntés elhalasztását, így ez lekerült a javaslatról.

Kérem, aki egyetért az így módosult napirendi javaslattal, kézfeltartással jelezze. *(Szavazás.)* Köszönöm.

Megállapítom, hogy a bizottság mai napirendi pontjainkat, a napirendünket elfogadta.

Mivel a témájuk nagyon hasonló, az 1., a 2. és a 3. napirendi pontnál azt indítványozom, hogy ezeket együttes vita keretében tárgyaljuk meg, majd döntsük róluk külön-külön. Ha nem értenek egyet ezzel a javaslattal, akkor kérem, jelezzék! *(Nincs jelentkező.)* Nem látok ellenvetést.

A napelem adó eltörléséről szóló T/8830. számú törvényjavaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

A napelemeket érintő elosztói teljesítménydíj eltörléséről szóló H/8923. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

A napelemet terhelő termékdíj eltörléséről szóló T/9254. számú törvényjavaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

Arra kérem az önálló képviselői indítványok előterjesztőit, hogy röviden ismertessék javaslataikat, ezt követően a bizottság tagjai fejthetik ki véleményüket az indítványokkal kapcsolatban. Az előterjesztők természetesen megkapják a lehetőséget, hogy reagáljanak az elhangzottakra, majd egyesével dönt a bizottság a tárgysorozatba vételről. Tekintettel arra, hogy Tordai Bence képviselőtársunk nem érkezett meg, a bizottság, ha az előterjesztő nincs jelen, tárgyalhatja a napirendi pontokat, a tárgysorozatba vételt, tehát javaslom, hogy mindenképpen kezdjük el a vitát.

Az 1. javaslat Tordai Bence, Párbeszéd, önálló indítványa, a napelemadó eltörléséről szóló T/8830. számú törvényjavaslat. Majd szintén Tordai Bence önálló indítványa szerepel, a napelemeket érintő elosztói teljesítménydíj eltörléséről szóló H/8923. számú határozati javaslat. Ebben a csomagban a 3., amit közösen tárgyalunk, Nunkovics Tibor, Jobbik, önálló indítványa, a napelemet terhelő termékdíj eltörléséről szóló T/9254. számú törvényjavaslat.

Tehát Tordai Bence képviselő úrnak így nem tudom megadni a lehetőséget, viszont akkor kérdezem a bizottság tagjait, hogy ki kíván hozzászólni a T/8830. számú törvényjavaslathoz. *(Nincs jelentkező. - Jelzésre:)* Mindenképpen megkapja a

szót. Mivel együttes vita van a három javaslatról, bármelyikhez hozzá lehet szólni. *(Nunkovics Tibor jelentkezik.)* Parancsolj!

Nunkovics Tibor kiegészítése

NUNKOVICS TIBOR (Jobbik) előterjesztő: Köszönöm a szót, elnök asszony. Ami indította ezt az indítványt, az igen egyszerű, és szerencsére a kormánypártok, illetve Orbán Viktor miniszterelnök úr nemrégiben rá is erősített erre az indítványra, illetve a létjogosultságára. A napelemek terjedése ugyan egy nagyon lassú ütemben, de halad Magyarországon, vagy fejlődik, és egy olyan iparágáról beszélünk, ami rendkívül innovatív, tehát kis túlzással azt mondhatom, hogy napi szintű változások és fejlesztések vannak ezen a területen. Ha jól emlékszem, 2013-ban lett környezetvédelmi termékdíj-köteles a napelem, ami egy egyszeri befizetést jelent azok számára, akik ezt megvásárolják, viszont láthatóan, a statisztikákból is kimutathatóan, erősen visszaesett a napelemek fejlődése, illetve terjeszkedése, és itt főleg a háztartásokra gondolok.

Nyilván látható az, hogy viszonylag nagy méretű napelemparkok kezdtek el megjelenni, amelyek a helyi lakosságnak biztosíthatnak energiaellátást, azonban ez nem teszi lehetővé a háztartások számára, hogy a jelenlegi centralizált rendszerről le tudják választani magukat, és minél inkább önfenntartóak tudjanak lenni. Azt gondolom, hogy a XXI. században ez egy rendkívül fontos dolog lenne minden egyes háztartás számára, hogy ne egy olyan rendszertől függjenek, amely aztán a különböző díjszabásokat is megszabja számukra, hanem olyan decentralizált rendszereket próbáljunk meg kialakítani, amelyekben a háztartások is hozzá tudnak járulni adott esetben, hogy az országos energiaellátottság javuljon, hiszen a betáplálásoknak köszönhetően, a túltermeléseknek köszönhetően, főleg a nyári időszakban ezeket a rendszereket akár még támogatni is tudnák ezek az önellátó háztartások. Viszont ahhoz, hogy ezt a területet fejleszteni tudjuk, illetve újra fejlődésnek induljon, és nagyobb számban jelenjenek meg a napelemek a háztartások háztetőin vagy akár társasházak tetőszerkezetein, az kell, hogy ezt az egyszeri termékdíjat eltöröljék.

És nagyon örvendetes számomra, hogy Orbán Viktor a meghirdetett klímavédelmi akciótervében fontos szerepet szán a napelemek terjedésének. Az más kérdés, hogy abban valószínűleg különbözik az álláspontunk, hogy mi nem a multinacionális cégeket, lásd akár a kapuvári esetet, ahol egy külföldi cég üzemelteti Magyarország legnagyobb napelemparkját, tehát mi nem ebben az irányvonalban gondolkodunk elsősorban, hanem abban, hogy a háztartások számára minél inkább elérhetővé tegyük ezt a rendszert. Úgyhogy ebben kérem képviselőtársaim támogatását. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem képviselőtársaimat, hogy a három javaslathoz ki kíván hozzászólni. *(Jelzésre:)* Parancsoljon, Bencsik János alelnök úr!

Hozzászólások

BENCSIK JÁNOS (Fidesz), a bizottság alelnöke: Tisztelt Bizottság! A három napirendi pont tulajdonképpen összefügg, és egy keretrendszerben értékelhető, sőt két képviselői indítvány céljait illetően és témáját illetően teljes egyezőséget mutat.

Mindegyik előterjesztésnél elmondható az, hogy az indoklásuk nem kellőképpen megalapozott. Ha megnézzük az adatsorokat, hogy az elmúlt tíz-tizenkét esztendőben miként változott a háztartási méretű kiserőművek száma és azok beépített teljesítménye Magyarországon, akkor elmondható, hogy 2008-ban ez mintegy fél megawattot tett ki, 2010-ben sem érte még el az egy megawattot; 2010

után egy jelentős növekedés indult el, 2014-ben ez 68 megawatt volt, ekkor került bevezetésre a termékdíj, és 2018. év végére pedig 332 megawattot ért el a háztartási méretű kiserőművek összteljesítménye. Tehát itt a nagyobb napelemparkokról nem beszélünk, csakis a háztartási méretű kiserőművekről. Tehát a termékdíj bevezetését követően 68 megawattról 332 megawatra növekedett. 2018. év végi adatról beszélek. Azóta tudjuk az Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal közleményei alapján, hogy tovább növekedett ez a beépített teljesítmény, és nemcsak a háztartási kiserőművek, hanem a nagyobb napelemparkok számára kiadott létesítési engedélyek alapján megközelítőleg kétezer megawatt összteljesítménnyel kalkulálhatunk, ha ezek megépülnek. Ez a kétezer megawatt tulajdonképpen megegyezik a Paksi Atomerőmű jelenlegi teljesítménykapacitásával. Tehát az az indoklás, hogy a termékdíj bevezetését követően jelentős mértékben visszaesett a háztartási kiserőművek tekintetében a növekedési tendencia, nem állja meg a helyét, tehát egy folyamatos, lendületes növekedésről beszélhetünk.

A háztartási kiserőműveken túlmenően éppen a tavalyi esztendőben meghirdetett, vállalkozások számára meghirdetett energiahatékonyság-növelési és megújulóenergia-termelési kapacitások növelését biztosító európai uniós pályázat tovább fogja erősíteni ennek a teljesítménynövekedésnek a mértékét.

Magáról a termékdíjról azért azt le kell szögezzük, hogy egy 2012-es európai uniós irányelv határozta meg az elektromos és elektronikus berendezések hulladékairól szóló irányelvben azt, hogy gondoskodnia kell a szabályozó tagállamoknak ezen hulladékoknak a visszagyűjtéséről, ártalmatlanításáról, hasznosításáról, és mivel a napelem itt a nagygépek kategóriájába került besorolásra az európai uniós irányelv alapján, ezért 85 százalékos hasznosítási arány került meghatározásra célértékként. A magyar kormány - mint szabályozásért felelős döntéshozó - úgy foglalt állást, hogy a napelemeket az összes többi irányelv alá tartozó elektromos és elektronikai berendezéssel együtt termékdíjköteles termékként tartja nyilván, és az abból származó bevételeket a későbbi újrahasznosításra, illetve ártalmatlanításra fogja fordítani. Itt természetesen a kereskedő, forgalmazó társaságoknak a jogosultsága az, hogy ezt a termékdíjkötelezettséget lenyelik, vagy pedig áthárítják 57 forint/kilogramm mértékben a vásárlókra. A már korábban említett adatsor azt mutatja, hogy a termékdíj bevezetése nem szegte kedvét a háztartásikiserőmű-fejlesztésben gondolkodó magáningatlan-tulajdonosoknak, és az elmúlt években töretlenül növekedett a beépített teljesítmény. Ezzel együtt pedig gondoskodunk arról, hogy ha ezek a berendezések elérnek az életciklusuk végére, akkor megfelelő anyagi háttérrel rendelkezünk azok újrahasznosítási és környezetterhelés nélküli kezelésére.

Tehát összességében azt lehet mondani, hogy a két előterjesztés, amely a termékdíjjal foglalkozik, indoklásában nem állja meg a helyét.

A harmadik előterjesztés pedig a teljesítménydíjról beszél, ha jól emlékszem. A teljesítménydíj eltörlésére vonatkozó Tordai Bence-javaslat pedig azért érdekes számomra, mert nulla díjjal van jelen az Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatalnál a háztartási kiserőművekre vonatkozó teljesítménydíj. Tehát van pro forma teljesítménydíj, de az nulla értéken került meghatározásra. Tehát ennek a teljesítménydíjnak az eltörlése, a nulla teljesítménydíjnak az eltörlése semmilyen hatással nem lesz a háztartási kiserőművek létesítését illetően, tehát nem fogja meghozni a kedvet. De úgy tűnik, hogy nem is kell hogy meghozza a kedvet, hiszen az adatsorok, amit ismertettem, azt mutatják, hogy lendületesen növekszik az összes beépített kapacitás. És az éves növekmények is jelentősnek mondhatók, ugye, jelenleg

a 330 megawattot éri el ez az összteljesítmény a háztartási kiserőművek tekintetében. Köszönöm szépen a szót.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem a bizottság tagjait, ki kíván hozzászólni még. *(Nem érkezik jelzés.)* Akkor én még röviden szeretnék.

Az LMP mind a három javaslatot támogatja, ami tartalmilag tulajdonképpen kettő.

Alelnök úr mondta, hogy tulajdonképpen a teljesítménydíj nulla, tehát ezzel nem kellene foglalkozni. Én erre csak azt tudom mondani, hogy ha ez nulla, akkor nyugodtan el is törölhető. Tehát akkor kár megtartani ezt a lehetőséget, nyugodtan eltörölhetjük, és akkor nyugodtan támogathatja a kormánypárti többség.

A napelemekhez kapcsolódó termékdíjról. Ne azt nézzük, hogy mennyit emelkedtek, illetve valószínűleg sokkal többet emelkedtek volna, ha nincsen ez a termékdíj. Mi azt javasoljuk, hogy a háztartási kiserőműből még több legyen, mert nem igazán a nagy teljesítményű és nagy naperőműtelepekben kellene gondolkodni, mert van, ahol ez mezőgazdasági területet, zöldfelületet használ el. Nagyon fontos lenne, hogy minél több lakóingatlanon, illetve közüzemek vagy bevásárlóközpontok tetején legyenek ilyenek, tehát ezeket érdemes lenne szorgalmazni. Mi javasoljuk ennek a termékdíjnak az eltörlését. Köszönöm.

(Jelzésre:) Nunkovics Tibor alelnök úr!

NUNKOVICS TIBOR (Jobbik), a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót. Ahogy én is elmondtam, valóban, a számokból kirajzolódik az, hogy bizonyos mértékű növekedés van, de ha megnézzük azt, hogy azokban az országokban - itt európai uniós országokra gondolok -, ahol nem létezik ilyesfajta termékdíj, vagy nem vezettek be soha ilyenfajta termékdíjat, ott egy jóval dinamikusabb fejlődés mutatható ki ezen a téren. Mint elmondtam, nem feltétlenül abban kell gondolkodnunk, nyilván ez is egy jó lehetőség, és nem egy elvetendő irány az, hogy minél nagyobb napelemparkokat hozzunk létre, de látva azt, hogy Magyarországon ez a rendszer hogyan kezd kialakulni, és hogy nagyon átláthatatlan olykor ezeknek a napelemparkoknak a tulajdonosi háttere, ami egyébként a háztartások kiterjedését nem csökkenti, ha függő viszonyban hagyjuk őket egy kétes háttérű cégtől akár, és itt főleg a kistelephelyekre gondolok, hiszen ott vannak jelen ezek a nagyobb méretű napelemparkok. Viszont, ha ez a termékdíj eltörlésre kerülne, én biztos vagyok benne, hogy jóval nagyobb érdeklődést mutatnának a háztartások vagy akár a tömbházakban élők ezeknek az eszközöknek a beszerzésére. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem a bizottság tagjait. *(Jelzésre:)* Alelnök úr, és nem tudom, hogy utána még Nunkovics Tibor alelnök úr kíván-e majd reagálni.

BENCSIK JÁNOS (Fidesz), a bizottság alelnöke: Ahhoz, hogy a nagy elektronikai termékekre vonatkozóan egységes szabályozás került bevezetésre a termékdíj-megfizetési kötelezettség tekintetében, azt gondolom, hogy szemléletformálás szempontjából is fontos lépés. A napelem egy környezetbarát, energiatermelő eszköz, az AAA+++ mosógép pedig egy energetikailag hatékony háztartási berendezés. Tehát egy kifejezetten jó hatásfokkal működő háztartási berendezés után is fizetni kell termékdíjat, holott jelentős mértékben hozzájárul ahhoz, hogy kevesebb energiát kelljen előállítani, megtermelni. Ha nézzük a sorrendet, akkor alapvetően ennek kell az első helyen állnia, hogy

energiafelhasználásunk hatékonysága erősödjön, és minél kevesebb energiát kelljen előállítani ahhoz, hogy az igényeinket ki tudjuk elégíteni.

Ha így gondolkodunk, akkor arra is javaslatot kellene tenni, hogy a legmagasabb energiahatékonysággal működő háztartási berendezésekre se számoljunk fel termékdíjat. De fel kell számolni, mert a legjobb hatásfokkal működő berendezések is egyszer elérnek az életciklusuk végére, és onnantól kezdve azok hulladékká válnak, elektronikai hulladékká válnak, az elektronikai hulladékot pedig ugyanúgy, mint bármely más hulladékot, hasznosítani szükséges, annak pedig költsége van. Ugyanez vonatkozik a napelemekre is. Az is egy berendezés, egy elektronikai berendezés, amely környezetbarát módon állítja elő az energiát. De elő se kellene állítani az energiát, ha nem használnánk föl, ha még jobb hatásfokkal rendelkező berendezésekkel próbálnánk meg a mindennapi életünkre berendezni, alakítani, megkönnyíteni, akkor kevesebb energiát kell megtermelni, akár még a napelemekkel előállított energiából is kevesebb kellene. Tehát ezt a keretrendszer kell hogy megértsük, s amikor elérkezik az életciklusa végére, akkor azt is ártalmatlanítani szükséges. Az adatok pedig ténylegesen azt mutatják, hogy érdemben a termékdíj bevezetése nem befolyásolta azt a dinamikus növekedést, amit tapasztalunk.

Az, hogy más európai országokban, tagállamokban ez még dinamikusabb, ez annak köszönhető, hogy 2008-ban nem fél megawattnál tartottak például a németek, hanem ők hamarabb kezdték tíz esztendővel. De tegyük hozzá azt is, hogy ezen időszak alatt az Energiewende következtében, tíz év leforgása alatt megduplázódott a villamos energia fogyasztói ára Németországban, és azokat a háztartásokat különösen sújtják ezek a változások, amelyek nem rendelkeztek kellő anyagi lehetőséggel arra, hogy kis léptékű, kis méretű háztartási erőművekbe fektessék be a megtakarításaikat, és ezzel hozzájáruljanak saját rezsiköltségük csökkentéséhez, vagy akár befektetési céllal megtakarításaik növekedéséhez.

Éppen ezért én továbbra is azon az állásponton vagyok, és képviselőtársaimmal osztjuk ezt az álláspontot, hogy érdemben a termékdíj nem befolyásolta a háztartási kiserőművek teljesítményének folyamatos növekedését, ugyanakkor a termékdíjból befolyó összeg lehetővé fogja tenni az életciklusuk végére érkező napelemek újrahásznosítását, ártalmatlanítását is.

Ami pedig a jogszabályi környezetet illeti, változtatásra van szükség, hiszen 2019-ben az Európai Unió elfogadott egy új irányelvet, az ad-vesz adminisztráció csökkentése érdekében, amely irányelvre vonatkozóan a tagállamoknak 2020 végéig, december 31-éig kell a saját nemzeti szabályozásukat átalakítani, pontosítani, amely ténylegesen megnövelheti majd azt a kedvet, azt a lakossági kedvet, amely ilyen jellegű fejlesztésekbe, befektetésekbe a háztartások megtakarítását be tudja majd vinni. Tehát megítélésünk szerint nincs ok a kapkodásra, jó ütemben fejlődik a hazai villamosenergia-rendszeren belül a fotovoltaiika összteljesítménye, és az Európai Unió által meghatározott irányelvek figyelembevételével a hazai szabályozás még az idei esztendőben pontosításra kerül.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Nekem azért lenne ehhez kapcsolódóan egy megjegyzésem, hogy természetesen a termékdíj úgy általában nem biztos, hogy rossz dolog lenne környezetvédelmi szempontból, csak általában az a gond, hogy a termékdíj jelentős részét a költségvetés úgy en bloc lenyeli, tehát nem arra a célra fordítódik vissza, és akkor fel tudnánk tenni azt a kérdést, hogy tulajdonképpen most ebből a napelemdóból mennyi, mekkora rész az, ami erre a célra elkülönítésre kerül.

Attól tartok, hogy nincs ilyen alap, de lehet, hogy tévedek. Tehát ezt a kérdést azért hozzá kell tenni, amikor döntünk ezekről a kérdésekről.

Szeretném megkérdezni, hogy ki kíván reagálni ehhez az első három javaslathoz. *(Nincs jelentkező.)* Nem. Akkor érkeztek oda, hogy szavazunk egyenként a törvényjavaslatokról.

Határozathozatalok

Először az első indítványról döntsünk, azaz a napelemadó eltörléséről szóló T/8830. számú törvényjavaslatról. Megkérdezem, hogy ki az, aki támogatja a bizottság tagjai közül. *(Szavazás.)* Három. Ki tartózkodott? *(Nincs jelentkező.)* Nincs. Ellene volt? *(Szavazás.)* Hét.

Megállapítom, hogy a bizottság a törvényjavaslat tárgysorozatba vételét nem támogatta.

A következő indítvány a napelemeket érintő elosztói teljesítménydíj eltörléséről szóló H/8923. számú határozati javaslat. Ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* Három. Ki tartózkodott? *(Nincs jelentkező.)* Nincs. Ellene volt? *(Szavazás.)* Hét.

Megállapítom, hogy a bizottság a határozati javaslat tárgysorozatba vételét nem támogatta.

A harmadik döntést a napelemet terhelő termékdíj eltörléséről szóló T/9254. számú törvényjavaslat tárgysorozatba vételéről hozzuk. Ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* Három. Ki tartózkodott? *(Nincs jelentkező.)* Nincs. Ellene volt? *(Szavazás.)* Hét.

Megállapítom, hogy a bizottság a törvényjavaslat tárgysorozatba vételét nem támogatta. Köszönöm szépen. Ezt a blokkot lezárom.

A klímaügyi és fenntarthatósági csúcsminisztérium felállításáról szóló H/8873. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

A 4. napirendi pontunkban még egy tárgysorozatba-vételi javaslat van előttünk, a klímaügyi és fenntarthatósági csúcsminisztérium felállításáról szóló H/8873. számú határozati javaslat vitája, majd döntés a tárgysorozatba vételéről. Az indítvány benyújtói Schmuck Erzsébet, Csárdi Antal, Demeter Márta, dr. Keresztes László Lóránt, Hohn Krisztina és Ungár Péter LMP-s képviselők.

Most átadom az elnöklést Bencsik János alelnök úrnak, és szót kérek, hogy az előterjesztői felvezetést megtehessem.

(Az ülés vezetését Bencsik János, a bizottság alelnöke veszi át.)

BENCSIK JÁNOS (Fidesz), a bizottság alelnöke, a továbbiakban ELNÖK: Előterjesztőként elnök asszonyé a szó.

Schmuck Erzsébet kiegészítése

SCHMUCK ERZSÉBET (LMP) előterjesztő: Köszönöm szépen. Mi úgy látjuk, hogy nagy hiba volt, amikor 2010-ben a Fidesz-KDNP-kormány megszüntette az önálló környezetvédelmi minisztériumot, meggyengítette a környezetvédelmi hatósági rendszert, és gyakorlatilag majdhogynem felszámolta a környezet-, természetvédelem háttérintézményét. Azt látjuk, hogy fontosak a jó célok, fontosak a források hozzá, de megfelelő intézményrendszer is szükséges. Ha nincs megfelelő intézményrendszer, akkor hiába van meg a másik kettő, valahol rossz útra terelődnek.

Napjainkban nagyon komoly új kihívásokkal nézünk szembe, itt van a klímaválság, de említhetném - amiről még nem sok szó esik - a biológiai sokféleség csökkenésével kapcsolatos problémát. Azt látjuk, hogy a környezetünket Magyarországon is jelentősen elszennyeztük, nagyon komoly környezetvédelmi problémák jelennek meg, itt van például a levegőszennyezettség, és akkor még nem beszélek, nem is említettem a fenntarthatósági kérdéseket. Globális szinten is, más országokban is nagyon komolyan foglalkoznak a fenntartható fejlődés kérdéskörével. Itt vannak a 2030-ig szóló ENSZ-es fenntartható fejlődési célok, ami hol egyik minisztériumhoz, hol a másik minisztériumhoz csapódik, csak nincsenek igazából előrelépések. Meggyőződésünk, hogy szükség van - ugyanúgy, mint ahogy számos más országban van - egy zöld csúcsminisztériumra, tehát egy ilyen fenntarthatósági, klímaügyi, környezet-, természetvédelmet magában foglaló minisztériumra. Ez nem váltja ki azt, hogy mindegyik minisztériumba integrálni kell ezeket a feladatokat, ez teljesen természetes dolog, de szükség van egy központi, koordináló minisztériumra, amelyik ráhatással tud lenni az egyes tárcákra, és ilyen szempontból kell a különböző stratégiai anyagokat is elkészíteni. Emlékszem a NÉS-2-re, amikor ott valahol szerepel benne, hogy a NÉS céljainál az egyes szakminisztériumok érdekeit és a szempontjait kell alapvetően figyelembe venni. Vannak olyan kérdések, amikor ezek a közös érdekek, hogy élhető környezet, hogy a klímaválság elleni fellépés, feladat, feladatsor, érdemben meglegyen, ahhoz szükség van egy ilyen önálló tárcára.

Ez az oka annak, hogy most már az LMP másodsorra nyújtotta be ezt a törvényjavaslatot. Én nagyon remélem, és nagyon bízom abban, hogy mihamarabb a miniszterelnök úr és a kormánytöbbség is felismeri, hogy ez nem nélkülözhető, nem halasztható tovább, és támogatni fogja a kormánytöbbség az ebbéli törekvésünket és javaslatunkat. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Visszaadtam az elnöki feladatokat elnök asszonynak.

(Az ülés vezetését Schmuck Erzsébet, a bizottság elnöke veszi át.)

SCHMUCK ERZSÉBET (LMP), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem, hogy ki kíván hozzászólni ehhez a napirendi ponthoz. *(Jelzésre:)* Bencsik alelnök úr!

Hozzászólások

BENCSIK JÁNOS (Fidesz), a bizottság alelnöke: Tisztelt Bizottság! Elnök Asszony! Az vitathatatlan, hogy a kormány egyetért az éghajlatváltozás elleni koordinált fellépés fontosságával. Az európai uniós gyakorlat egyik irányzatának megfelelően integrálta az energia- és klímapolitikai feladatoknak a kormányzati szintű kezelését és képviselését, ezért is jött létre az egységes energia- és klímapolitikai államtitkárság, amely mellett létrehozásra került egy fenntarthatósági államtitkárság is abban a csúcsminisztériumban, amely egyébként felel a közszolgáltatásokért, a közművek fejlesztéséért és üzemeltetéséért, a közlekedési feladatokért. Tudjuk azt, hogy alapvetően a közlekedés az egyik legnagyobb szennyezőanyag-kibocsátó, és mindemellett pedig a legnagyobb energiafelhasználók közé is tartozik. Ugyanez a tárca foglalkozik az iparpolitikával, iparfejlesztéssel. És idetartozik a kutatás-fejlesztés, a technológiai célok meghatározása. Ezért is kapta az Innovációs és Technológiai Minisztérium elnevezést, amelynek a súlypontjában ott van az energia- és klímapolitikai államtitkárság. Ha komolyan gondoljuk azt, hogy egy megfelelő súllyal rendelkező csúcsminisztériumon keresztül történjen meg az

integrálása ennek a szemléletnek, az elfogadott stratégiáknak, cselekvési és akcióterveknek összkormányzati szinten, akkor a lehető legjobb helyre került elhelyezésre ez a szakfeladat.

A 2010-es esztendőzt megelőzően ugyan volt egy önálló környezetvédelmi minisztérium, de valljuk be, meglehetősen súlytalan helyzetben volt a kormányzati döntéshozás során, nem tudta érdemben képviselni a környezeti és fenntarthatósági szempontokat, azok nem vertek gyökeret sem, mondhatjuk azt, hogy elméleti szinten, sem pedig finanszírozás szintjén. Tehát a tényleges gyakorlatban a környezetvédelmi és fenntarthatósági célok nem tudtak kellő mélységben, gyakorlati szempontból is értékelhető módon meggyökeresedni.

2010 után változott ez a helyzet, és azt lehet mondani, hogy az elmúlt két-három esztendőben, tehát a 2018-as kormányalakítást követően pedig egy egységes keretrendszer jött létre az Innovációs és Technológiai Minisztériumban, amely együttműködik azzal a földművelésügyi tárccával, ahol a természeti erőforrásaink megőrzésével és a tisztán, mondhatjuk azt, környezetvédelmi feladatoknak az elvégzésével foglalkozó államtitkárság is működik.

Megítélésünk szerint nincs szükség új minisztérium létrehozására, amely csak rontaná a környezeti és fenntarthatósági szempontok és célok kormányzati végrehajtásba történő integrációját, és létrehozna egy olyan pluszminisztériumot, amely további bürokrácianövekedést jelentene, ami semmi esetre sem a fenntarthatósági célok érvényesülését szolgálná. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. *(Jelzésre:)* Hajdu képviselő úr!

HAJDU LÁSZLÓ (DK): Tisztelt Bizottság! Azt gondolom, hogy ez a javaslat egy kicsit eltér az előzőektől, tehát itt egy államigazgatási láncolatról van szó, tehát nem lenne elég egy minisztérium létrehozása, hanem a jelenlegi kormánystruktúrába ezt be is kell illeszteni. Mert a mostani gyakorlat az, hogy a kormányhivatalok azok, amelyek elvileg mindenek, tehát ők a környezetvédelemhez, mindenhez értenek, mondhatom azt, hogy már nincs olyan feladat, amit ne ők csinálnának, úgy, hogy szakembert se lehet ehhez kapni.

A minisztérium az én olvasatomban azt jelenthetné, hogy van egy valóságos, az ágazaton belüli - tehát rendben van, hogy magában az ITM-ben van ez az államtitkárság, de már az ITM-en belül ezt az államtitkárságot kézen fogja a többi államtitkárság. És nem igazán riválisa a többi ágazatnak. Tehát itt olyan fejlesztések indulnak be, ahol nem a környezetvédelmi érdek mozdul meg elsőként, hanem mondjuk, a profitérdek vagy a tőkebefektetési érdek, és a természetvédelem, a környezetvédelem vagy az épített környezet védelme vagy bármelyiket, a klímát is felsorolhatnánk vagy a biológiai sokféleséget, de a részleteket is, a légszennyezést és sok minden egyéb, az egy másodlagos kérdés jelenlegi gyakorlatunkban. És én ezt személyesen is tudom mondani, hogy azokon a településeken, a 3200 körüli önkormányzat területén szinte kontroll nélkül folynak olyan beruházások, aminek se a kimenetelét, se a következményét nem ismerjük. Tömegesen vannak - hogy a saját szakmám területét vegyem most már -, ahol uniós forrásokból elindult a szennyvíztisztítás, és ténylegesen lehet mondani, hogy sorban jelennek meg a szennyvíztisztító berendezések, de a nagy régió vagy több település szennyvizét összeengedve. Ennek igazi kontrollja, hogy mi történik az ott keletkezett szennyvízzel, milyen az a vízminőség, amit ott produkálnak tisztításban, nincs, tehát ennek nincs igazi felelőse, a kormányhivatal önmagában kevés. Tudom azt, hogy nálunk, az egyik budapesti kerületben a kormányhivatalhoz kerültek ezek a jogosítványok - ha

kerültek volna -, illetve ki van jelölve Pest megye Budapest esetében, és külső kerületként - a kerület jelentős része úgynevezett külső kerület - az érdi kormányhivatalhoz tartozik. Tehát Budapestet átutazva, Érdre kell elmenni ügyet intézni, és ott kell próbálkozni, ahol két előadó van egész Pest megye 70 településére, hogy valamit ott el tudjunk intézni. Körülbelül ezen a kapacitási szinten meg szakmai szinten működik most a környezetvédelmi szakhatóság. De a minisztériumnak nem lesz joga a forrást és magában a környezetvédelem irányítását, hanem a szakhatósági kontroll, a különböző technológiák... Most a technológia együtt van a környezetvédelemmel. Mikor fog a minisztérium a saját minisztériumán belül az egész technológia kérdésében keresztbe mondani bármit is a másik államtitkárságnak? Tehát a csúcsminisztériumi megfogalmazás, vagy a zöld csúcsminisztérium megfogalmazás nem új dolog, úgy gondolom, hogy az európai uniós országok között.

A környezetvédelem komolyságát is jelenti, véleményem szerint, ha annak van egy önálló, igazán a környezetvédelemért felelősséget érző, másoktól olyan szinten nem függő ágazati minisztériuma, amelyik ténylegesen a környezetet és a természetet védi. Én támogatnám ezt az indítványt. Nyilván tudom, hogy itt sokkal nagyobb falatról van szó, minthogy itt most azt mondjuk, hogy igen, de valahol el kell kezdeni arról beszélni, hogy minisztérium nélkül, ágazat nélkül egy ekkora területet, amely átszó mindent, tehát még a teremben lévő dolgokat is, hiszen minden összefügg a környezetünkkel, hogy ennek gazdája ne legyen, ezt egyszerűen nem tudja az ember minősíteni. Támogatnám. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ki kíván szólni? *(Jelzésre:)* Nunkovics Tibor!

NUNKOVICS TIBOR (Jobbik), a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót. Egyetértek az előttem szólóval. 2010 óta azt láthatjuk, hogy tulajdonképpen egy olyan terület van gazda nélkül, hiszen azt azért nem lehet kimondani, hogy az Agrárminisztérium - most már Agrárminisztérium - néven futó intézményi hálózat megfelelő gazdája lenne ennek a terület, hiszen tulajdonképpen odáig sikerült csonkítani, amíg sikerült ide, ebbe a minisztériumba valahogyan beszuvasztani ezt az igen fontos területet. Pont Orbán Viktor is igazolta az éwertékelő beszédében, hogy mennyire fontos ez a terület, hiszen meghirdetett egy klímavédelmi akciótervet, és egy ilyen szintű klímavédelmi akciótervet, még ha ez a bürokrácia csökkentésének tűnik is, nem lehet végrehajtani egy ilyen jellegű intézményi rendszer nélkül, úgyhogy én, illetve a Jobbik mindenféleképpen támogatni fogja ezt a javaslatot. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ki kíván még szólni? *(Nincs jelentkező.)* Akkor én még szeretnék reagálni az elhangzottakra.

Tehát én azt gondolom, az nyugodtan leszögezhető, hogy az Innovációs és Technológiai Minisztérium nem környezetvédelmi minisztérium, nem klímaügyi minisztérium, nem zöldminisztérium. Technológiával ezeket a kérdéseket nem lehet megoldani, ráadásul ilyen módon egy csomó fontos terület kikerül a látókörből. Hadd hozzak egy példát! Itt van például az oktatás-nevelés kérdése. Hol foglalkozik az Innovációs és Technológiai Minisztérium ezzel a kérdéssel? *(Bencsik János: A felsőoktatásban. A szakképzésben.)* Ennek a tartalmával. Tehát ha megnézzük a NAT-ot és megnézzük általában az oktatási rendszerünket, ezeknek a kérdéseknek az oktatása hiányzik a rendszerből.

Azt is megnézhetjük, és abban egyetértek alelnök úrral, hogy ez politikai akarat kérdése, de nem látjuk a politikai akaratot, hogy ezeket az ügyeket valóban a helyén

kezelnénk. Megnézhetjük, hogy sajnos a környezetvédelemnek és a természetvédelemnek, ami az Agrárminisztérium keretén belül van, mennyire kicsi az érdekérvényesítő képessége. Egy példát hadd hozzak! Tudom azt, hogy már két éve elkezdtek foglalkozni a barnamezős beruházások kérdésével, és semmi sincsen. Tehát ha nem lesz egy olyan intézményrendszer, amelyik az egészet összefogja, átlátja, és ráhatással tud lenni az egyes szaktárcákra, az egyes szakpolitikákra, akkor érdemi előrelépések ezen a területen nem lesznek.

Tehát én tisztelettel kérem a kormánytöbbséget, fontolja meg, az idő túlhaladta azt a kérdést, hogy ez luxuskérdés. Nyilván mindegyik területbe integrálni kell ezeket a szempontokat, én ezt egy pillanatig nem vitatom, de szükség van egy olyan csúcsmisztériumra, amelyik valóban ezeket az érdekeket képviseli, képes koordinálni, és még egyszer hangsúlyozom, képes ráhatással lenni a különböző szakterületekre, és például a gazdasági vagy a pénzügyi kérdésekre is, mert sok olyan kérdés kimarad a rendszerből ilyen módon, amelyik valóban egy komolyabb változáshoz vezetne. Tisztelettel kérem, támogassák a javaslatot.

Kérdezem, hogy van-e még hozzászólás. *(Bencsik János: Csak egészen röviden.)* Bencsik János alelnök úr!

BENCSIK JÁNOS (Fidesz), a bizottság alelnöke: Azt is leszögezhetjük, hogy ebben a nyugati rendszerű demokratikus politikai berendezkedésben, amelybe tartozik Magyarország is... *(Nunkovics Tibor felnevet.)* Ha nem így lenne, a képviselő úr, alelnök úr se ülne itt mellettem, de itt ül. Elindultak a választáson, értékelhető eredményt értek el, és ennek következtében képviselőkkel rendelkeznek, akik részt tudnak venni az Országgyűlés munkájában.

Tehát ezekben a demokratikus politikai kultúrában gyökerező országokban van egy elfogadott játékszabály, amelyet törvények szentesítenek, és ezek közé tartozik az, hogy a kormányzásra felhatalmazott kormánytöbbség és a kijelölt miniszterelnök javaslatot tesz a kormányprogrammal együtt arra vonatkozóan, hogy milyen felépítéssel, milyen minisztériumi struktúrával, kormányzati struktúrával kívánja azt a kormányprogramot megvalósítani. Erről a parlament vitázik, majd a parlament dönt, hogy elfogadja-e a kormányprogramot, elfogadja a miniszterelnök személyét, elfogadja vele együtt a kormányzati struktúrát. Ez a politikai berendezkedésünk.

Tehát én meglehetősen finoman fogalmaztam a hozzászólásomban, mert nem mondtam azt, hogy tulajdonképpen erre vonatkozóan jogosítványa olyan nagyon nem is lenne a javaslattevőknek. Hiszen 2018-an ezt a vitát lefolytattuk, az alkotmányos politikai berendezkedésünk előírásainak és hagyományainak megfelelően döntöttünk ebben a kérdésben, és ennek a kérdésnek a felelőssége értelemszerűen a mindenkori kormányfő vállát nyomja, és ő tudja azt, hogy milyen munkaszervezettel és hogyan látja el azokat a feladatokat, amelyekre a választóktól felhatalmazást kapott.

Tehát tisztelettel meghallgattuk az indítványozót, mérlegeltük az indítványt, és tulajdonképpen megállapítottuk, hogy nem a mi jogosítványunk, hogy ebben a kérdésben állást foglaljunk, így se elvetni nem tudjuk, se támogatni nem tudjuk, mivel bizottságunk nem illetékes ebben a kérdésben, ezért mi tartózkodni fogunk a szavazásnál. Köszönöm szépen.

(Nunkovics Tibor jelentkezik.)

ELNÖK: Nunkovics alelnök úr!

NUNKOVICS TIBOR (Jobbik), a bizottság alelnöke: Nyilván én megértem a kormánypárti berendezkedést az elmúlt egy évtizedben, megvannak a szolgálati utak, de mégiscsak a bizottság tehetne egy javaslatot a kormány felé ebben a tekintetben. *(Bencsik János: Képviselő úr még mindig nem érti.)*

ELNÖK: Csak egy mondatot szeretnék mondani. Én tökéletesen értem, amiről Bencsik alelnök úr beszél, csak a világ nagyon gyorsan változik, tehát itt berobbant jónéhány dolog. Én azt gondolom, az belefér az alkotmányosságba, hogy ha az ellenzéki képviselők azt látják, hogy valami nagyot változott - most itt gondolok az éghajlatváltozásra, biológiai sokféleségre, és még sorolhatnám a dolgokat -, akkor kezdeményezéssel éljenek. Nyilván ezt a miniszterelnök úr és a kormánytöbbség megfontolhatja.

Önök nyilván szavaznak, én ezt értem. Mi a kezdeményezés jogával, azt gondolom, élni élhetünk, ha látjuk azt, hogy valahol valamilyen nagyobb beakadás van vagy probléma van, és nyilván az önök, illetve a miniszterelnök úr döntése, hogy ezt számításba veszi, megfontolja-e vagy sem. Köszönöm.

Határozathozatal

Akkor szavazhatunk? *(Senki sem jelzi, hogy ellenvetése lenne.)* Akkor azt szeretném megkérdezni, hogy ki az, aki támogatja a javaslatot. *(Szavazás.)* Három. Tartózkodott? *(Szavazás.)* Hét. Nem? *(Senki sem jelentkezik.)* Nulla.

Megállapítom, hogy a bizottság a határozati javaslat tárgysorozatba vételét 3 igen szavazattal, 7 tartózkodás mellett nem támogatta.

Egyebek

A mai utolsó napirendi pontunk az egyebek. Szeretném tájékoztatni a bizottságot, hogy megkezdődött egy paksi kihelyezett ülés előkészítése, szervezése, ahol egyrészt Süli miniszter úr vezetésével a bizottság tagjai és szakértői elmehetnek a terepre Paks II. vonatkozásában, majd egy nyilvános bizottsági ülés keretében miniszter úr éves meghallgatását is megtartanánk. Az ülés várhatóan április 28-án vagy 29-én lesz. Ez egy B hét, kedd vagy szerda. Tisztelettel kérem, hogy írják be a naptárba ezt az eseményt.

Ezenkívül még ebben a tavaszi időszakban egy kihelyezett esemény várható. A tervek szerint május folyamán - Bencsik alelnök úr javaslatára és meghívására - a Nemzeti Alkalmazkodási Központ munkájával ismerkedhetünk meg a Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat Stefánia úti épületében tartandó ülésünkön.

Ezenkívül levélben fordultam dr. Nagy István és dr. Palkovics László miniszter úrhoz, és azt kértem, hogy tájékoztassák a bizottságot az ülészak folyamán aktuális témákban, így például az éghajlatváltozás hatása a mezőgazdaságra, az élelmiszerbiztonságra, a hazai és uniós agrártámogatásra, a nemzeti környezetvédelmi program és a nemzeti biodiverzitás stratégia végrehajtása helyzetéről, az országos levegőterhelés-csökkentési program helyzetéről; a kormányzati fenntarthatósági stratégia elkészítésének a helyzetéről - ez már Palkovics miniszter úr hatáskörébe tartozik -, az ENSZ fenntartható fejlődési céljai végrehajtásának a helyzetéről. A szervezés elkezdődött, az eseményről és a várható időpontokról folyamatosan tájékoztatni fogom a bizottságot.

Szeretném tájékoztatni a bizottságot arról is, hogy találkoztam a nagyobb zöldcivil szervezetek vezetőivel, és megállapodtunk abban, hogy bizottsági elnökként rendszeresen találkozni fogok velük. Ezekon a találkozókon természetesen a bizottság tagjait és a szakértőit is örömmel látjuk.

Még egy dolgról szeretném a bizottságot tájékoztatni, hogy várhatóan két héten belül átköltözünk az Irodaházból a Parlamentbe. Az új helyünk az I. kapunál lesz, a földszint 15-19. számú szobákban, és ott saját tárgyalónk is lesz.

Az ülés berekesztése

Szeretném megkérdezni a bizottság tagjait, hogy az egyebek között van-e valakinek mondanivalója. *(Nem érkezik jelzés.)* Nincsen. Akkor megköszönöm a bizottság tagjainak a mai ülésükön való részvételt. Ezt a mai ülést lezárom, és további szép napot, jó munkát kívánok mindenkinek!

(Az ülés befejezésének időpontja: 9 óra 54 perc)

Bencsik János
a bizottság alelnöke

Schmuck Erzsébet
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Bihariné Zsebők Erika és Podmaniczki Ildikó